گزارش
مهرزاد اصغریان

ایران دست روی ماشه، آماده دیپلماسی

برگزارشدن یا نشدن مذاکرات لحظه آخری میان ایران و طرف امریکایی در پاکستان، دیروز در حالی دقیقه به دقیقه دنبال شد که رئیس‌جمهور امریکا یک بار دیگر با اظهاراتی تند، فضای دیپلماتیک را متشنج کرد. چنین لفاظی‌هایی، آن‌هم با تداوم محاصره دریایی امریکا در فضایی که انتقادهای جهانی از رویکرد واشینگتن در برابر تهران شدت گرفته، یک بار دیگر نشان داد، اگر ایران تصمیمی برای ورود به عرصه دیپلماسی داشته باشد، قطعاً این گام را با تکیه بر قدرت نظامی برمی‌دارد.

روز سه‌شنبه، با تشدید اخبار درباره سفر تیم‌های مذاکره‌کننده ایران و امریکا به پاکستان و در شرایطی که چندین بار اخبار ضدونقیض درباره حضور جی دی ونس در تیم مذاکره‌کننده امریکایی منتشر شد، عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران اعلام کرد که هیچ هیئتی از ایران برای مذاکره با امریکا به پاکستان نرفته است. ساعاتی بعد، آسوشیتدپرس دوباره به نقل از مقامات منطقه‌ای گزارش داد امریکا و ایران برای آغاز دور جدید مذاکرات در روز چهارشنبه اعلام آمادگی کرده‌اند، به طوری که میانجی‌های پاکستانی برای ورود صبح چهارشنبه جی‌دی ونس و محمدباقر قالیباف به اسلام‌آباد تأییدیه دریافت کرده‌اند. همزمان، احتمال تمدید آتش‌بس نیز قوت گرفت. در این مورد، هرچند روزنامه وال‌استریت‌ژورنال به نقل از یک مقام کاخ سفید، تمدید آتش‌بس را بعید دانست ولی محمد اسحاق دار، وزیر امور خارجه پاکستان بر لزوم ارتباط بین واشینگتن و تهران و بررسی تمدید آتش‌بس تأکید کرد.

■ نگاه به دیپلماسی در عین آرایش جنگی

نیویورک‌تایمز دیروز روایتی جدید از پیشنهاد ایران به امریکا ارائه کرد. به ادعای نیویورک‌تایمز، ایران در مذاکرات اسلام‌آباد پیشنهاد داده که برنامه غنی‌سازی اورانیوم خود را به مدت پنج سال به حالت تعلیق درآورد، در حالی که به عنوان شرط غنی‌سازی پس از تعلیق، پس از پایان این دوره پنج‌ساله، ایران به غنی‌سازی با «خلوص بسیار پایین» ادامه خواهد داد، نه سطح فعلی، پیشنهادی که نشان می‌دهد تهران همچنان بر حق غنی‌سازی به رغم انعطاف بر سر انجام آن پافشاری می‌کند، در حالی که تیم دونالد ترامپ در مقابل، خواستار تعلیق ۲۰ساله برنامه هسته‌ای ایران بود. هنوز مشخص نیست که در تبادلات بعدی میان دو طرف چه گذشته ولی با توجه به باقی ماندن اختلافات در چنین وضعیتی، از سرگیری درگیری‌ها بعید نیست. به خصوص که تحرکات نظامی امریکا در منطقه همچنان در حال تشدید است. منابع از برقراری یک پل هوایی نیروی هوایی ایالات متحده بر فراز اروپا و خاورمیانه با حداقل ۱۶ فروند هواپیمای C-17A Globemaster III خبر داده‌اند که به حداقل دو فروند هواپیمای KC-135 Stratotankers ملحق می‌شوند. ژنرال دن کین، رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا هم عصر دیروز گفت: «ما آماده‌ایم که در یک لحظه عملیات‌های نظامی بزرگ علیه ایران را از سر بگیریم.» در حالی که منابع ایرانی هم درباره شگفتانه‌های جدید ایران در صورت از سرگیری درگیری هشدار داده‌اند. محمد مرندی یک عضو همراه هیئت ایرانی در دور اول مذاکرات اسلام‌آباد دیروز هشدار داد که همه باید فوراً امارات، قطر، بحرین، عربستان سعودی و کویت را ترک کنند. او گفته که ملوانان تمام کشتی‌های خلیج فارس نیز باید برای تخلیه کشتی‌های خود آماده شوند. این امر به ویژه برای کشتی‌های نزدیک تنگه هرمز که ابتدا نابود خواهند شد، ضروری است.

■ تکرار شمارش دستاوردهای ادعایی

در گزارش تازه‌ای که توجه ناظران سیاسی و امنیتی را جلب کرده، مشاوران ارشد کاخ سفید، دسترسی دونالد ترامپ به اطلاعات زنده و لحظه‌به‌لحظه در مورد تحولات جنگ ایران را محدود کرده‌اند؛ اقدامی که حتی شامل جزئیات مربوط به دو خلبان امریکایی مفقود شده پس از سرنگونی جنگنده‌شان در اوایل ماه جاری نیز می‌شود. با این وجود عصر دیروز هم توییت‌های پی‌درپی ترامپ و موضع‌گیری‌های روزانه او ادامه یافت. ترامپ در مصاحبه با شبکه‌ای بی‌سی‌نیوز درباره تغییر حکومت ایران گفت که این اقدام احتمالاً به صورت غیرمستقیم صورت گرفته و تأکید کرد: «ایرانی‌ها چاره‌ای جز اعزام نمایندگان به مذاکرات ندارند. مسائل با ایران با یک توافق عالی به پایان خواهد رسید. ایران چاره‌ای جز اعزام هیئت برای مذاکره ندارد و من معتقدم که این امر ما را به یک توافق عالی سوق خواهد داد.» وی ادعا کرد: «محاصره موفقیت‌آمیز بوده است. زمان زیادی برای پایان آتش‌بس نداریم و نمی‌خواهم آتش‌بس را تمدید کنم.» در حالی که رسانه‌های امریکایی از مشکلات و کمبود موشک‌های دفاعی در ارتش امریکا خبر داده‌اند، ترامپ برای تشریح وضعیت تسلیحاتی امریکا از عبارت فوق‌العاده استفاده کرد. او همچنین گفت: «ایران در تلاش است موشک‌ها را منتقل کند زیرا ما بیشتر آنها را نابود کرده‌ایم و در طول آتش‌بس در حال تغییر مکان آنها هستند. ما از این فرصت برای تجدید ذخایر استفاده کردیم و به احتمال زیاد ایران نیز همین کار را کرده است.» رئیس جمهور امریکا در گفت‌وگو با سی‌ان‌بی‌سی نیز دستاوردهای ادعایی خود در این جنگ را تکرار کرد و گفت: «ما نیروهای دریایی و هوایی ایران و رهبران آنها را نابود کردیم، اما رهبران جدید منطقی‌تر هستند.» ترامپ همچنین احتمال شروع حملات را رد نکرد و گفت که بمباران یک استراتژی خوب برای شروع است و ما برای آن آماده‌ایم. دیروز کشتی‌ای را گرفتیم که چیزهای بدی روی آن بود. شاید هدیه‌ای از چین باشد، نمی‌دانم. من متعجبم.» نیکی هیلی، سفیر پیشین امریکا در سازمان ملل مدعی شد که کشتی‌ای که ایالات متحده آخر هفته در تنگه هرمز توقیف کرد، از چین به مقصد ایران در حرکت بود و با محموله‌های شیمیایی مرتبط با برنامه موشکی ایران ارتباط داشت. تهران در این‌باره موضعی نگرفته و چین هم هرگونه ارتباط با کشتی باری ایرانی توقیف شده توسط امریکا در منطقه را رد کرده و سخنگوی وزارت خارجه چین در واکنش به ادعاهای امریکا گفت: این یک کشتی کانتینری با پرچم خارجی است. همزمان، فرماندهی مرکزی امریکا دیروز اعلام کرد از زمان آغاز محاصره دریایی ایران، مانع عبور ۲۷ کشتی ایرانی شده است. ارتش امریکا دیروز همچنین گفت که بعد از حمله علیه کشتی توسکا، یک عملیات «ممانعت دریایی و فرود بر عرشه» علیه کشتی «تیفانی» که به‌عنوان یک شناور «بدون تابعیت و تحت تحریم» توصیف شده، انجام داده است. این عملیات در محدوده مسئولیت فرماندهی امریکا در منطقه اقیانوس‌های هند و آرام (ایندوپاکام) انجام شد، در حالی که این فرماندهی مسئول خلیج فارس یا تنگه هرمز نیست. وزارت خارجه ایران در بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن تعرض امریکا به کشتی تجاری ایرانی توسکا و گروگانگیری خدمه و خانواده‌های آنها، نسبت به پیامدهای بسیار خطرناک این اقدام هشدار داد.

■ آمادگی مقاومت عراق و یمن

سخنگوی وزارت امور خارجه چین دیروز گفت: «درگیری در ایران یکی از دشوارترین چالش‌های پیش روی جامعه بین‌المللی است. رئیس‌جمهور شی جین‌پینگ پیشنهادی چهار ماده‌ای برای صلح در خاورمیانه ارائه کرده است.»

این دیپلمات چینی ادامه داد: «شی جین‌پینگ خواستار تضمین آزادی دریانوردی در تنگه هرمز و پایبندی به آتش‌بس در خاورمیانه است.» وی با بیان اینکه ما امیدواریم که تردد در تنگه هرمز هرچه سریع‌تر به حالت عادی بازگردد، اظهار داشت: «همه طرف‌ها باید شرایط مساعدی را برای دستیابی به صلح در خاورمیانه ایجاد کنند. با توقیف کشتی ایرانی توسط امریکا که اقدامی مخرب و جنجال رسانه‌ای است، مخالفیم.» همچنین، ابومهدی الجعفری، سخنگوی «سرایا اولیاء الدم»، از گروه‌های مقاومت اسلامی عراق، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که همزمان با نزدیک شدن به پایان مهلت آتش‌بس میان جمهوری اسلامی ایران و امریکا، نیروهای این گروه در بالاترین سطح از آمادگی قرار دارند. وی افزود که سرایا اولیاء الدم پیش‌تر بیش ۲۰۰ عملیات علیه اهداف امریکا در عراق و منطقه انجام داده و در مرحله بعدی، این عملیات‌ها با تأثیرگذاری بیشتر ادامه خواهد یافت.

سیدعبدالملک بدرالدین الحوثی، رهبر انصارالله یمن هم به مناسبت سالروز «فریاد در برابر مستکبران» تأکید کرد که صهیونیست‌ها و بلندگوهای تبلیغاتی‌شان با عنوان «گروه‌های نیابتی ایران» سعی در تحریف هرگونه موضع‌گیری آزادانه و شرافتمندانه علیه جنایات خود دارند. وی افزود که آتش‌بس کنونی در آستانه پایان یافتن است؛ این آتش‌بسی شکننده است و احتمال تشدید تنش پابرجاست. الحوثی اظهار داشت: «موضع ما روشن و علنی است؛ ما در برابر تجاوز امریکایی- اسرائیلی که ملت و جمهوری اسلامی ایران را هدف قرار می‌دهد، بی‌طرف نیستیم. ما با دشمن صهیونیستی و شریک امریکایی آن رو در رو هستیم، اگر دشمن اقدام به تشدید تنش کند، ما هم مقابله به مثل خواهیم کرد.»

واکنش

بری: اشغالگران در لبنان بمانند با مقاومت مواجه می‌شوند

با تشدید تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای تثبیت اشغالگری خود در جنوب لبنان، رئیس پارلمان این کشور نسبت به عواقب این ماجراجویی‌ها هشدار داد و گفت: «ما به هیچ خطی اهمیت نمی‌دهیم و اگر آنها اصرار بر ماندن داشته باشند، با مقاومت مواجه خواهند شد.»

در حالی که رژیم صهیونیستی تلاش می‌کند از شرایط بی‌ثباتی در خاورمیانه بهره ببرد و نفوذ خود را در جبهه شمالی گسترش دهد، رهبران مقاومت لبنان اعلام کرده‌اند که برای پاسخ به هرگونه سناریو و تنبیه دشمن آمادگی کامل دارند. «نبیه بری»، رئیس پارلمان لبنان، روز سه‌شنبه در سخنانی اظهار کرد: «ما مخالف مذاکره با اسرائیل نیستیم به شرط اینکه غیرمستقیم باشد. ما در گذشته تجربه‌های متعددی داشتیم و شخصاً دوره‌های طولانی مذاکره غیرمستقیم با گروه بزرگی از نمایندگان امریکایی و آخرین آنها «آموس هوکشتاین» در پرونده تعیین مرزهای دریایی پشت سر گذاشتیم و طی آن به یک توافق رسیدیم. همین‌طور درباره مسئله پایگاه‌های مختلف در خط آبی توافق کردیم و توانستیم بیشتر آنها را برطرف کنیم. تنها پنج یا شش مسئله باقی ماند. در دوره‌های تصویب قطعنامه ۱۷۰۱ با «دیوید ولچ» نیز به همین شکل بود و نیز ما سازوکاری به عنوان چارچوب برای مذاکره داشتیم.»

بری در گفت‌وگو با «الجمهوریه» درباره خط زردی که رژیم صهیونیستی در جنوب لبنان اعلام کرده، گفت: «ما به هیچ خطی اهمیت نمی‌دهیم و به هیچ شکلی نمی‌توانیم آن را بپذیریم. ما هرگز خط زرد یا چیز دیگری را در جنوب لبنان قبول نخواهیم کرد. عقب‌نشینی اسرائیل از مناطق جنوبی که به آنها نفوذ کرده و سعی در تثبیت اشغال آنها دارد، باید محقق شود و اگر رژیم اشغالگر بر ماندن در جنوب (چه در مناطق و پایگاه‌های اشغالی و چه آن سوی خط صفری که ترسیم کرده) پافشاری کند، با مقاومت روبه‌رو خواهد شد.» رئیس پارلمان لبنان در ادامه درباره آتش‌بس موقت ۱۰ روزه بار دیگر تأکید کرد: «آوارگان باید بازگشت به مناطق خود را به تعویق بیندازند، چراکه ما از خیانت اسرائیل در امان نیستیم.» او افزود: «ما تا پایان اشغالگری و بیرون کردن اشغالگران از سرزمین‌مان ثابت‌قدم هستیم. اینجا سرزمین لبنان است و لبنان نمی‌پذیرد که حتی یک متر از آن کم شود. اگر آنها اصرار بر ماندن دارند، با مقاومت روبه‌رو خواهند شد و تاریخ ما گواه این امر است.»

اظهارات بری در حالی است که اسرائیل در روزهای اخیر ادعا کرده که قصد دارد خط زرد یا منطقه حائل در جنوب لبنان ایجاد کند تا مانع بازگشت آوارگان به خانه‌های‌شان شود؛ اقدامی که واکنش تند حزب‌الله را در پی داشته است و هشدار داده که با این اشغالگری به شدت مقابله خواهد کرد. از سوی دیگر، به رغم توافقات آتش‌بس در منطقه، ارتش صهیونیستی کماکان به نقض آتش‌بس در لبنان ادامه می‌دهد و دیروز نیز برخی مناطق در جنوب این کشور مورد حمله اشغالگران قرار گرفتند. همچنین، «یسرائیل کاتس»، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی، در موضعی تروریستی روز سه‌شنبه تهدید کرد: «نعیم قاسم (دبیرکل حزب‌الله لبنان) همانند دبیرکل پیشین و کسانی که قبل از او بودند و رهبران محور شیعه که آنها را کشتیم، کشته خواهد شد.»

گزارش ۲

رئیس بانک مرکزی اروپا زنگ‌های خطر را به صدا درآورد

هشدار درباره جیره‌بندی غذایی در اروپا

رئیس بانک مرکزی اروپا برای دومین بار در کمتر از پنج روز هشدار داد که اختلال در تأمین کود ناشی از بحران تنگه هرمز، اروپا را به سمت جیره‌بندی مواد غذایی سوق می‌دهد؛ سناریویی که در کنار بحران جهانی انرژی که جهان با آن روبه‌رو است، آژیرهای خطر را حتی در حالتی که جنگ متوقف شود، به صدا درآورده است.

وقتی کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اروپا، یک هشدار را طی پنج روز، دو بار و با لحنی فوری‌تر تکرار می‌کند، دیگر نمی‌توان آن را «سناریوی محتمل» تلقی کرد؛ این یک «آژیر قرمز» است. لاگارد روز سه‌شنبه (۲۱ آوریل ۲۰۲۶) در سخنرانی خود در برلین بار دیگر هشدار داد که اختلال در تأمین کود شیمیایی ناشی از بسته شدن تنگه هرمز، اروپا را با خطر «جیره‌بندی مواد غذایی» مواجه کرده است. این دومین هشدار او طی کمتر از یک هفته است. این هشدار لاگارد نخستین بار در ۱۷ آوریل در نشست کمیته مالی و پولی بین‌المللی در واشینگتن مطرح شده بود، جایی که او گفت که نرخ تورم کل اروپا در مارس به ۲/۶درصد افزایش یافت که عمدتاً ناشی از افزایش قیمت انرژی است. او هشدار داده بود که «عدم قطعیت پیرامون چشم‌انداز تورم در منطقه یورو به دنبال درگرفتن جنگ در خاورمیانه به طور قابل توجهی افزایش یافته است. ریسک‌های پیش‌روی چشم‌انداز به سمت بالا متمایل هستند، به ویژه در کوتاه‌مدت، در حالی که پیامدهای میان‌مدت به شدت و تداوم جنگ بستگی خواهد داشت.» لاگارد در این سخنرانی، به طور مستقیم از عبارت «جیره‌بندی مواد غذایی» استفاده نکرد، اما چارچوب سناریوهای «نامطلوب» و «شدید» را ترسیم کرد که زمینه‌ساز هشدار جدی‌تر روز سه‌شنبه شد. لاگارد دیروز در برلین، فراتر از سناریوهای کلی، اعداد و مکانیسم دقیق انتقال بحران را تشریح کرد و از عبارت جیره‌بندی نیز استفاده کرد: «اگر اختلال به اندازه کافی طولانی شود، فرآیند تعدیل از قیمت‌ها به سمت جیره‌بندی حرکت می‌کند. قیمت‌های بالاتر عمدتاً تورمی هستند، اما کمبودها مستقیماً به تولید ضربه می‌زنند و برای رشد اقتصادی بسیار بدتر هستند.» او برای نخستین بار از کاهش خالص عرضه نفت جهان به میزان ۱۳ میلیون بشکه در روز (حدود ۱۳ درصد مصرف جهانی) سخن گفت و هشدار داد که بحران تنها به انرژی محدود نمی‌ماند: «اختلال در تأمین هلیوم (یک‌سوم تولید جهانی از خلیج فارس) و متانول (نزدیک به یک‌پنجم تولید جهانی) صنایع نیمه‌هادی و پلاستیک اروپا را نیز تهدید می‌کند.» احتمالاً مهم‌ترین بخش سخنان لاگارد، اشاره به «شواهد عینی» بود، جایی که او گفت که از اوایل آوریل، قیمت سوخت هواپیما در برخی فرودگاه‌های اروپا حدوداً دو برابر شده و جیره‌بندی سوخت در فرودگاه‌های خاص آغاز شده است. این نخستین نشانه‌های گذار از «تورم» به «کمبود فیزیکی» است. لاگارد هشدار می‌دهد: «هر روزی که جنگ ادامه می‌یابد، شکاف بین عرضه و تقاضای انرژی را بیشتر می‌کند.» و این یعنی تهدید جیره‌بندی مواد غذایی در اروپا دیگر یک «احتمال» نیست؛ با هر روز تداوم بحران در تنگه هرمز، به یک «واقعیت» نزدیک‌تر می‌شود.

■ اولین نشانه‌ها در پاریس

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) هفته گذشته هشدار داده بود که تداوم بحران در تنگه هرمز می‌تواند به «فاجعه» غذایی جهانی منجر شود. فائو گفته بود که هند، بنگلادش، سریلانکا، سومالی، سودان، تانزانیا، کنیا و مصر در میان کشورهای در معرض بیشترین خطر قرار دارند. همچنین برنامه جهانی غذا تخمین زده که اگر درگیری تا نیمه سال ادامه یابد و قیمت نفت بالای ۱۰۰ دلار بماند، نزدیک به ۴۵ میلیون نفر دیگر با کمبود حاد غذایی مواجه خواهند شد. اما هشدار رئیس بانک مرکز اروپا نشان داده که بحران ناشی از حمله امریکا به ایران، فراتر از جمعیت فقیر و متوسط جهان، اروپا را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. در حالی که هشدار لاگارد یک هشدار کلی است، اما به نظر می‌رسد با گذشت زمان، شواهد وضعیت بغرنج کنونی یک به یک در کشورهای منفرد نیز آشکار شود. اولین نشانه‌ها در فرانسه نمایان شد، جایی که رولان لسکور، وزیر دارایی، روز سه‌شنبه اعلام کرد پیامدهای اقتصادی جنگ علیه ایران بین ۴ تا ۶ میلیارد یورو به این کشور هزینه تحمیل کرده است. او گفت: «از زمان آغاز درگیری در خاورمیانه، افزایش شدیدی در بازده اوراق قرضه رخ داده و افزایش هزینه‌های استقراض دولت به تنهایی ۳/۶ میلیارد یورو به بودجه اضافه کرده است.» دولت فرانسه که از قبل یکی از بزرگ‌ترین کسری‌های بودجه را در منطقه یورو داشته، اکنون مجبور به هدفمند کردن یارانه‌های سوخت برای نیازمندان واقعی شده و تحت فشار جناح‌های راست و چپ افراطی برای کاهش مالیات یا اعمال سقف قیمت انرژی قرار دارد. دیروز همچنین مشخص شد که روس‌ها به رغم فروش قابل توجه نفت ناشی از بحران در تنگه هرمز، در تولیدات خود در وضعیت مطلوبی نیستند. بر اساس گزارش‌ها، روسیه تولید نفت خود را در ماه آوریل حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه در روز کاهش داده که شدیدترین کاهش ماهانه در شش سال گذشته است که عمدتاً به دلیل حملات پهپادهای اوکراینی به پالایشگاه‌ها و زیرساخت‌های خط لوله می‌باشد؛ موضوعی که بازارهای انرژی را تحت فشار قرار می‌دهد. تحت چنین شرایطی، مدیرعامل شرکت گانور، بزرگ‌ترین معامله‌گر نفت فیزیکی جهان، هشدار داده که بازار کاغذی نفت هنوز تأثیر بسته شدن تنگه هرمز را به طور کامل لحاظ نکرده و احتمال افزایش بیشتر قیمت جهانی نفت وجود دارد. او وضعیت کنونی را «بسیار پرچالش و پرنوسان» توصیف کرده است.

■ بودجه ۱۰ برابری برای خودمختاری استراتژیک

اروپا به شکلی ویژه تحت فشار قرار گرفته که در حال عبور از ماه‌های اولیه چهارمین سال جنگ در اوکراین است و همزمان با بحران، مجبور به افزایش بودجه نظامی است، تا جایی که «آندریوس کوبیلیوس»، کمیسر امور دفاعی اتحادیه اروپا دیروز از افزایش ۱۰ برابری بودجه نظامی در بودجه هفت ساله جدید به ۱۳۱ میلیارد یورو خبر داده است. خوزه مانوئل آلبارس، وزیر خارجه اسپانیا، جنگ علیه ایران را «بزرگ‌ترین بحران قرن» خوانده و تأکید کرده که راه حل نظامی وجود ندارد. «فارن پالسی» هم در گزارشی نوشت: «جنگ ایران نقطه عطف تعیین‌کننده‌ای در تاریخ خواهد بود و زلزله‌ای ژئوپلیتیک است که تحولات جهانی را تسریع می‌کند.» به نوشته این نشریه، امریکا پس از این جنگ نمی‌تواند مانند گذشته به متحدان خود تکیه کند و ممکن است حرکت اروپا به سمت استقلال دفاعی و حتی هسته‌ای تسریع شود. همچنین روسیه و چین از این جنگ سود برده‌اند؛ روسیه از افزایش قیمت نفت و چین از تضعیف موقعیت امریکا در آسیا. وب‌سایت امریکایی «پولیتیکو» نیز در گزارشی هشدار داده که جنگ با ایران، ائتلاف‌های جهانی امریکا را در معرض فروپاشی قرار داده است. به نقل از یک دیپلمات آسیایی در واشینگتن، بسیاری از کشورها از هرج و مرج این جنگ خسته شده‌اند و سؤالات بلندمدتی در مورد اینکه «تا کجا می‌توانیم با امریکا متحد بمانیم» مطرح می‌شود. مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا، روابط اقتصادی کشورش با واشینگتن را «نقاط ضعفی که باید اصلاح شوند» توصیف کرده است.

نگاه

حنیف غفاری

شوک جنگ ایران به نظرسنجی‌های انتخاباتی امریکا

نظرسنجی‌ها در امریکا حکایت از مخالفت اکثریت شهروندان این کشور با جنگ ایران دارد. در این میان، یکی از مواردی که منجر به نگرانی شدید سران حزب جمهوریخواه شده، آثار سوء و تبعات جنگ رمضان بر انتخابات میاندوره‌ای کنگره است. داده‌ها و نتایج مشترک نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد حدود ۷۰ درصد (به طور میانگین) از رأی‌دهندگان مستقل و ۲۰ درصد از جمهوریخواهان در کنار ۹۰ درصد از دموکرات‌ها، از نتایج جنگ با ایران و اقدام ترامپ در این خصوص ناراضی هستند. تجمیع این داده‌ها زنگ خطر را در اردوگاه حزب حاکم امریکا به صدا درآورده است.

در رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری نوامبر سال ۲۰۲۴ میلادی، ترامپ توانست با تکیه بر کسب اکثریت آرای افراد مستقل در ایالات کلیدی مانند پنسیلوانیا، میشیگان و ویسکانسین به پیروزی برسد. در دو ایالت قرمز (جمهوریخواه) جورجیا و آریزونا نیز حمایت نزدیک به ۱۰۰ درصدی جمهوریخواهان از ترامپ نقش مهمی در تحقق پیروزی رئیس‌جمهور کنونی امریکا داشت. اما اکنون سران حزب جمهوریخواه شاهد دو تحول همزمان هستند: کاهش محسوس حمایت رأی‌دهندگان مستقل و از سوی دیگر، رویگردانی بخشی از جمهوریخواهانی که نسبت به سیاست‌های ترامپ و کاخ سفید ناراضی هستند.

این مسئله می‌تواند خود را در انتخابات میاندوره‌ای کنگره انعکاس دهد، خصوصاً آنکه در ایالات میشیگان و جورجیا که ترامپ در سال ۲۰۲۴ در آنها پیروز شد، رقابت بر سر تصاحب کرسی سنا بین جمهوریخواهان و دموکرات‌ها بسیار حساس است. برخی تحلیلگران مسائل سیاسی امریکا معتقدند که شرایط کنونی حزب جمهوریخواه شبیه به ماه‌های قبل از انتخابات میاندوره‌ای کنگره در سال ۲۰۱۸ شده است. در آن زمان نیز دموکرات‌ها توانستند با تسخیر کنگره، زمینه را برای شکست جمهوریخواهان در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۰ فراهم سازند. در نهایت، ترامپ رقابت انتخاباتی آن سال را به جوبایدن واگذار کرد.

اکنون نیز جمهوریخواهان نگران عواقب اقتصادی، امنیتی و سیاسی ناشی از جنگ با ایران و تسری آن به رقابت‌های انتخابات میاندوره‌ای کنگره هستند. برخی استراتژیست‌های ارشد حزب جمهوریخواه به ترامپ توصیه کرده‌اند هرچه سریع‌تر خود و این حزب را از گرداب کنونی نجات دهد، اما رئیس‌جمهور امریکا هنوز قدرت هضم شکست سنگینی که در برابر ایران متحمل شده را پیدا نکرده است. قدر متیقن نظرسنجی‌های صورت گرفته در امریکا این است که اکثریت شهروندان این کشور روایت‌سازی‌های ترامپ از جنگ با ایران و موفقیت‌های ادعایی وی در این خصوص را قبول نداشته و آن را جزئی از بازی روانی و دروغ‌های همیشگی وی در قبال وقایع جاری در امریکا و نظام بین‌الملل قلمداد می‌کنند. بنابراین، روزهای سخت‌تری در انتظار رئیس جمهور امریکا و حزب متبوع وی خواهد بود.

پرونده

موساد بعد از ۳ سال به کشته شدن مأمور میز ایران اعتراف کرد

رئیس موساد، برای اولین بار بعد از سه سال اذعان کرد که یک مأمور این سازمان در حال کار بر پرونده‌ای در خصوص ایران کشته شده است.

دیوید بارنیا روز سه‌شنبه در مراسمی به مناسبت روز یادبود کشته‌شدگان این سازمان جاسوسی گفت: «یک مأمور موساد، با نام مستعار M، در عملیات علیه ایران در خارج از اسرائیل کشته شده است.» معاریو با یک تیتر کنایه‌آمیز عنوان کرد کشته شدن این مأمور موساد برای اولین بار فاش شد؛ او بر اثر حمله قلبی یا تصادف رانندگی نمرده است، بلکه ترور شده است. یکی دیگر از رسانه‌های عبری در این خصوص نوشت: «در مراسم یادبود سالانه پرسنل موساد که روز سه‌شنبه برگزار شد، رئیس موساد بخشی از فعالیت‌های یکی از اعضای این سازمان را با نام اختصاری M که چند سال پیش هنگام اجرای مأموریت کشته شد، فاش کرد. دیوید بارنیا فاش کرد که مأمور موساد کشته شده در خارج از اسرائیل، تأثیر قابل توجهی بر جنگ علیه ایران داشت.» با این حال رئیس این مأمور موساد هنگام خاکسپاری او در عسقلان گفته بود: «او اسرار زیادی را با خود به خاک برد؛ هیچ کس دقیقاً نمی‌دانست او چه کار می‌کند.» دیروز همچنین نیویورک‌تایمز نوشت که دو مقام امریکایی که روز یک‌شنبه در تصادف رانندگی در شمال مکزیک حین بازگشت از عملیات ضد مواد مخدر کشته شدند، مأموران سیا بودند. این موضوع پرسش‌هایی را درباره نقش این سازمان در جنگ مکزیک علیه کارتل‌های مواد مخدر برانگیخته است.

طی روزهای گذشته همچنین گزارش‌هایی هم از کشته یا ناپدید شدن دست‌کم ۱۱ دانشمند امریکایی منتشر شده است. فاکس‌نیوز روز دوشنبه تصویر ۱۱ دانشمند امریکایی کشته یا مفقود شده را که فعال در حوزه‌های مرتبط با فضایی و هسته‌ای بودند، منتشر کرد. اینها سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۶ در شرایطی که گاهی غیرعادی توصیف شده، جان خود را از دست داده یا ناپدید شده‌اند. کاخ سفید و اف‌بی‌آی (پلیس فدرال امریکا) در حال بررسی این پرونده‌ها هستند تا وجود هر گونه ارتباط احتمالی میان آنها را شناسایی کنند ولی تا این لحظه، هیچ پیوند تأیید شده، توطئه یا دخالت خارجی در این زمینه احراز نشده است.

نروژ: ترامپ به دنبال متحدانی برای حل مسئله فلسطین است

وزیر خارجه نروژ گفت که «شورای صلح» مد نظر امریکا برای امور غزه، بی‌سروصدا در حال تعامل با شرکای بین‌المللی واشینگتن در خصوص غزه و آماده شدن برای حکومت پس از جنگ در این باریکه است.

در حالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا سه ماه پیش با سروصدای فراوان از ایجاد «شورای صلح» خود در غزه خبر داد و اعلام کرد که به‌زودی این شورا برای بازسازی غزه و تشکیل نهادهای سیاسی و مدنی فعالیتش را آغاز می‌کند، به نظر می‌رسد این طرح تاکنون فقط در حد یک ایده روی کاغذ باقی مانده است. «اسپن بارت ایده» وزیر خارجه نروژ روز سه‌شنبه در سخنانی گفت: هیئت به اصطلاح صلح «دونالد ترامپ» به شکل بی‌سروصدا با شرکای بین‌المللی از جمله اتحادیه اروپا و همچنین تشکیلات خودگردان فلسطین برای تثبیت اوضاع غزه و آماده شدن برای حکومت پس از جنگ در حال تعامل است. وزیر خارجه نروژ به پالیتیکو گفت: «امریکایی‌هایی که به آنها برای هیئت صلح مأموریت داده شده است، اکنون در حال کشف این هستند که نهادهای مستقر در غزه کاملاً مفید هستند. بانک جهانی، سازمان ملل و آژانس‌های مختلف در واقع تجربه زیادی دارند». وزیر خارجه نروژ خاطرنشان کرد که روابط بین «محمد مصطفی» نخست‌وزیر تشکیلات خودگردان و هیئت صلح بهتر از آن چیزی است که علناً به نظر می‌رسید. او افزود: نخست‌وزیر تشکیلات خودگردان به من گفت که رایزنی با ایالات متحده بسیار بهتر پیش رفته و همکاری عملی وجود دارد. او به‌علاوه یادآور شد که طرح ترامپ برای حکومت غزه شامل نقشی بلندمدت برای تشکیلات خودگردان فلسطین پس از انجام اصلاحات است.

اسپن بارت ایده با اشاره به کمیته ملی اداره غزه، یک نهاد تکنوکرات که قرار است بر فعالیت‌های روزمره در قلمرو فلسطین نظارت کند، گفت: «آنچه ما واقعاً می‌خواهیم انجام دهیم، ایجاد پلی بین نهادهای مستقر و ساختارهای جدیدی است که از آتش‌بس در غزه بیرون آمده‌اند».